

MURSKA KRAJINA

II. LETO

Murska Sobota, 2. junija 1940.

ŠTEV. 22.

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popusti.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 72 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

Notranji sovražnik

Živimo v času, ko morajo vsi sodelovati in podpreti državo v njenem hotenju, da si ohrani svobodo in obstoj. Narod se mora zavedati, da mora tudi on po svojih najboljših močeh prispevati v boju s silami, ki nam niso naklonjene. Na najvišjem mestu so storili vse potrebno, da čim bolj zagotove nedotakljivost države in notranjo povezanost in da izjalovijo sleherni neprijateljsko dejanje proti naši državi. Razen vseh mogočih varnostnih ukrepov so državne oblasti proglasile tudi vojaško-kazenske določbe, ki naj pomagajo uničiti sovražnika.

Obstoj države je prva zapoved slehernemu narodu, ki hoče svobodno živeti pod soncem. Kamor koli se danes ozremo po svetu, povsod vidimo hotenje, da državne oblasti s strogimi ukrepi jasno poudarijo svojo voljo, da ne bodo dovolile ničesar, kar bi bilo navzkriž s koristmi države. Država tudi ne more dovoliti, da bi v vojnem času posamezniki delovali drug proti drugemu in tako na znotraj slabili državo. Država, ki se bori za svoj obstoj, se danes obrača k svojemu prebivalstvu z besedami: „Kdor ni z nami, je proti nam!“ V vojnem času je korist države prva. Država stori vse, da bo njen boj čim bolj učinkovit, njena zmaga čim bolj zagotovljena.

Vojaško-kazenski ukrepi so morda ostri, toda sleherni izmed nas se mora zavedati, da je ta ostrost le posledica ljubezni do naroda. Taka ostrost ne more nikomur storiti krivice, ker je v korist celote, v korist vseh državljanov.

Vsi obrambni ukrepi, ki jih država uporablja proti notranjemu sovražniku, pridejo posebno očitno do izraza v najnovejšem nemškem vojaško-kazenskem zakonu. Ti ukrepi imajo v prvi vrsti namen prepričati, da bi se širila dva pojavi:

1. mlačnost v narodu in v državi,
2. klice razdora, ki bi lahko ogrozile edinstvo države. Država ne sme dovoliti, da bi take klice prodrle v narod.

V času, ko gre za obstoj države, ne pozna država nobene politične opozicije. Vojskovanje

omogoča posameznikom razne prestopke in zločine. Država je zato vse ukrenila, da čim bolj onemogoči delovanje takih izvržkov in jih uniči. Ukrepi naj onemogočijo nastanek in razširjanje zla v narodu.

Med drugim država prepoveduje poslušanje tujih radijskih postaj. Morda nekateri temu ukrepu ne pripisujejo posebne važnosti; jasen in razumljiv pa postane, če vemo, da obstoji tudi četrta fronta — fronta v etrskih valovih. Nikakor ni mogoče dovoliti, da bi v zaledju poslušali nasvete in dobivali poročila iz tujine, kakor je nemogoče, da bi vojaki na fronti dobivali povelja od sovražnika. Ljudje morajo to razumeti. Kdor kljub navedenim razlogom posluša tuje postaje, nima nacionalne časti.

Nesocialni izvržki uporabljajo v vojni zlasti tri priložnosti za svoja nečastna dejanja: a) nočne zatemnitve ulic, b) odsotnosti stanovalcev, c) omejitve trgovine z življenjskimi in drugimi potrebščinami.

Kdor se pregreši zoper eno izmed navedenih točk, je vreden smrti. Država stoji na stališču, da je vsakdo, kdor v vojnem času zaradi osebnih koristi in ker hoče naglo obogateti, izkorišča izredne razmere, smrti vreden, ker škoduje svojim bližnjim in skupnosti.

Vsega obsojanja so vredni in najstrožje kazni zaslužijo tudi tisti, ki izkoriščajo svoje žrtve. Strogo bo kaznovan, kdor hoče prevarati frontnike svoje, češ da je njihov družinski član nevarno ranjen in da naj zato njemu izroče denar zanj. Enako se bo zgodilo s tistimi, ki sprejmejo denar od vojaka, češ da ga bodo izročili njegovi družini, a ga zapijejo. Država ne bo nikdar dovolila, da bi se ponovile napake iz bivše svetovne vojne. Zakonski postopek v vseh takih primerih bo nagel. Frontnik mora vedeti, da je njegova družina v zaledju popolnoma varna in da bede na njo državna oblastva.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolesa
dobite najceneje pri
N e m e c J., M Soboti.

Zunanji pregled

Položaj na bojišču, je kljub srditim bitkam na obeh straneh, ostal v preteklih dneh nejasen. Napredovanje nemških čet, ki so skozi Belgijo prodrle v severno Francijo, se še ni ustavilo. Le prvotna brzina je nekoliko ponehala. Izgleda, da zavezniki pa tudi Nemci zbirajo svoje moči in da se pripravljajo na odločilno bitko, ki bo odločilna za ves nadaljni potek bojevanja in končne zmage.

Nemške čete so že dosegle obalo pri Rokavskem prelivu, ki loči Anglijo od Francije. Njihov načrt je, polastiti se cele obale, dobiti nadzorstvo nad plovbo med zavezniki in jih ločeno drugo za drugo poraziti. Doslej se jim je posrečilo obkoliti vso francosko-angleško-belgijsko vojsko, ki se bori v tem delu Francije in šteje okoli milijon vojakov. To armado hočejo potisniti ali v morje, ali ji vsiliti uničujočo bitko ali pa, da se brez boja preda.

Zaveznike je to spravilo v veliko zadrego, ker niti malo niso bili pripravljeni na bliskoviti nemški pohod in na neslutene posledice. Ko se je pleglo prvo razburjenje in hered, so najprej spremenili vrhovno poveljstvo. Gamelina je zamenjal Weygand, ki je takoj preuredil razpored armad. Njegov načrt je presekati nemški obroč okrog armad ob Rokavskem prelivu in zajeti nemško vojsko, ki se je zaletela do morske obale.

Posledice imenovanja novega poveljnika zavezniške vojske so že vidne. Ustavljeno je naglo nemško prodiranje, v armadi sami pa se dela red. Tako je bilo kar čez noč razrešenih dolžnosti 15 francoskih armijskih in divizijskih generalov.

Angleži pravijo, da je vojni položaj še dalje težak in zelo zapleten, da pa ni nobenega razloga, da bi bilo treba izgubljati zaupanje v končno zmago.

Neki nemški general je izjavil, da se odločilna bitka na zapadu še ni pričela. To kar je bilo doslej je bila le predigra. Bil je le prvi stik s sovražnikom, ki svojih glavnih sil (sploh še ni poslal v boj).

Kdaj bo stopila Italija v vojno se vsakdo vprašuje. Njeno negotovo in skrivnostno zadržanje ima velik odmev na diplomatskem polju. To se pozna tudi v

vsem območju Sredozemskega morja, kjer so bili izvršeni razni ukrepi, ki napovedujejo izbruh vojne vihere.

Sovjetska Rusija, ki se boji za Črno morje, je povečala število svoje vojske v ogroženih krajih.

Madžarska je mobilizirala dva armadna zbora.

Romunija je takoj vpoklicala novih 200.000 mož pod orožje tako, da šteje danes romunska vojska 1.600.000 vojakov.

Slovaška je z ozirom na to, da so se sovjetske čete pojavile ob njeni meji, mobilizirala 15 letnikov.

Pomožna vojska za obrambo zaledja.

Vlada je objavila uredbo z zakonsko močjo o ustanovitvi pomožne vojske za obrambo zaledja v primeru mobilizacije. Obveznost služiti v pomožni vojski je predpisana za vse državljane od 16. do 70. leta. Moški državljani od 17. do 65. leta pa so zavezani za opravljanje fizičnih del, ako so za to telesno sposobni. Pomožna vojska ima tri pozive. V prvi poziv spadajo: upravno in strokovno osebje, strokovni davci v industriji in obrti; v drugi poziv kmetje in živinorejci ter strokovnjaki za ta področja; v tretji poziv vsi ostali, zlasti intelektualci, upokojenci, dijaki in učenci. Obveznike pomožne vojske bo mogoče vpoklicati na vežbe v kraju domovanja, ne da bi zaradi tega trpelo njihovo delo pri poklicu. Mobilizacija se sme odrediti tudi v stanju pripravljenosti.

V marcu t. l. so se povečale vloge pri hranilnicah za 9 milijonov.

Po najnovejših podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so narasle v marcu t. l. pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah vloge na knjižice za 2.551.280 na 594.318.463 din, vloge v tekočem računu za 6.430.510 na 433.033.256 din, skupne vloge pa za 8.981.890 na 1.027.351.719 din. Vloge na knjižice so narasle pri 11, vloge v tek. računu pri 9, skupne vloge pa pri 12 zavodih. Število vlog na knjižice je naraslo pri 9 za-

OTVORITEV VRATA 9. JUNIJA V GOSTILNI TURK V M. SOBOTI

vodih ter je znašalo 121.481, število tek. računov pri 4 zavodih ter je znašalo 6.031, skupno število vlagateljev pa je naraslo pri 7 zavodih ter je znašalo 127.512.

Kljub napetemu položaju so se torej vloge pri hranilnicah v marcu izredno ugodno razvijale in kažejo te številke lep napredek v primeri s prejšnjimi meseci. Niti v času pred krizo l. 1931. mesečni porast ni bil tako znaten.

Kmečke fante v kmetijske šole!

Na Banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se bo pričelo novo šolsko leto 15. sept. Šola je dvoletna in ima internat za 60 gojencev ter 100 ha veliko posestvo z vsemi kmetijskimi panogami in potrebnimi gospodarskimi objekti.

Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmečki sinovi, ki bodo ostali po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev ter znaša od 75 do največ 300 din.

Lastnoročno pisane prošnje kolkovane z banovinskim kolekom za 10 din, naj se pošljejo ravnateljstvu najkasneje do 15. julija.

Prošnji je treba priložiti:

1. krstni list;
2. domovnico;
3. odpustnico, oziroma zadnje šolsko spričevalo;
4. spričevalo o navedenosti pri tistih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kakšne druge šole;
5. obvezno izjavo staršev, oz. varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja, kolikor jih odpade nanje (banov. kolek za 4 din);
6. obvezno izjavo staršev ali varuha samo tistih prosilcev, ki računajo na banovinsko ali kako drugo podporo, da bo njihov sin, oziroma varovanec ostal po dovršeni šoli na domačem posestvu, v nasprotnem primeru pa da se zavežejo povrniti zavodu prejeto podporo (banov. kolek za 4 din);
7. uradno potrdilo občine o:

- a) velikosti posestva v ha,
- b) višinih direktnih davkov,
- c) številu družine, posebej še o številu nepreskrbljenih otrok, o zadolženosti ter še o drugih družinskih razmerah, ki bi utegnile vplivati na velikost podpore.

To potrdilo občine morajo priložiti samo tisti prosilci, ki žele dobiti banovinsko podporo ali podporo okrajnih kmetijskih odborov za šolanje. Za banovinsko podporo je treba zaprositi obenem v prošnji za sprejem, za podporo okrajnih kmetijskih odborov pa zaprosijo gojenci preko ravnateljstva, ko so že sprejeti.

Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

Utopljenec v Muri

Posestnik Štefan Meolic in posestnikov sin Matija Kuhar iz Bakovcev sta na obrežju reke Mure pri Murinem rokavu tako zvanem „Bukovšku“ v vasi Krogu opazila moško truplo, ki je moralo že dalj časa ležati v vodi. Ko sta potegnili utopljenca iz vode in ga pregledala, sta našla pri njem v žepu vojaško knjižico, iz katere je razvidno, da je utopljenec Alojzij Nekrep, rojen 1905 v Sladkém vrhu, občina Velka, srez Maribor levi breg. Utopljenec je imel preko ramena zvezane čevlje, klobuk zataknen za telovnik, v žepu pa je imel steklenico s pol litra žganja. Poleg vojaške knjižice je imel utopljenec pri sebi še krstni list in poziv na vojaške vežbe, iz katerega je razvidno, da bi se moral javiti 10. maja v Mariboru. Domnevajo, da je imel Alojz Nekrep kake tihotapske namene, ko si je sezul čevlje in jih zvezal čez ramo, da bi jih pri plavanju ne izgubil. Gotovo ga je v mrzli reki prijel krč in je utonil. Truplo še ni bilo v razpadu, izgleda pa, da je ležalo več kot 10 dni v vodi. Truplo so prepeljali na pokopališče v vasi Krogu.

Mladinski pevski zbor iz Sobote v Ljutomeru

Na Telovo je priredil mladinski pevski zbor iz Murske Sobote pod vodstvom g. Bračka koncert v Sokolskem domu v Ljutomeru z istim sporedom kakor v Soboti. Propaganda za koncert je prevzelo učiteljstvo ljudske šole in Sokol, razprodajo kart pa gdč. Reich Dragica. Pri izstopu v Ljutomeru je čakal naše pevce prisrčen sprejem od strani učiteljstva, šolske mladine in Sokola. Gospod Stopar Slavko je izrekel zboru dobrodošlico, za katero se je zahvalil šolski upravitelj g. Gabrijelčič. Program je bil precizno izvajen in vsaki točki je sledil bučen aplavz. Gospod Bračko se je moral neprenehoma zahvaljevati za priznanje. Ko pa so pevci odpeli zadnjo točko: „Večerna“, kjer je solistka Rehn očarala z njenim srebrnim glasom vse navzoče, so jo morali ponoviti pevci, da so pomirili občinstvo. Po končanem koncertu so prevzele naše pevce sestre Kolašice in jih pogostile. Skrb za naše male je bila od strani Kolašic prav materinska.

Pevcem so se širila prsa. Radi bi zleteli še kam, a čas do vlaka je bil kratek. Toliko pa ga je še ostalo, da so se lahko podali v povorki na Glavni trg in odpeli: Hej Slovani! Občinstvo je prisostvovalo odkritih glav mladinski manifestaciji.

Oj Ljutomer! Majhen si v svojem obsegu, a veliki po svojem srcu, ljubezni in delavcih, ki tako dobro pojmujejo našo mladino in narodno delo učiteljstva!

Izpred sodišča

Našo vojsko je žalil Hanžel Andrej iz Cezanjevcev. Zagovarjal se je sicer z vinjenostjo, toda okrožno sodišče ga je obsodilo na 6 mesecev strogega zapor in 600 Din denarne kazni.

Maščevanje. Stanek Franc s Hrašanskega vrha je imel še iz lanskega leta neporavnane račune z Žinkovičem Jožefom, ker ga je ta ob neki priliki hudo užalil. Na ves ta dogodek je že verjetno Stanek skoraj pozabil, ko je začetkom tega leta, dokaj vinjen, srečal Žinkoviča. Vino ga je tako zmotilo, da je priskočil k Žinkoviču ter mu zasadil svoj nož v hrbet. Poškodba k sreči ni bila zelo nevarna. Stanek se je moral zagovarjati pred okrožnim sodiščem in je bil obsojen na 5 mesecev strogega zapor.

Užaljen fantovski ponos. Majcen Martin je bil mirne narave in se ni udeleževal fantovskih pretepov, tako da doslej še ni bil kaznovan. Ko pa se je vračal z neke veselice, ga je na potu začel neprestano izzivati Gerič Andrej, ki je bil znan po svoji vročerkovitosti. Gerič je Majcena žalil z besedami, ga naganjal domov ter ga je tudi udaril. Majcen je imel precej v glavi, zato ga je Geričevo postopanje zelo razburilo. Ko se je Gerič odpravil spat, se je Majcen zmenil s svojim tovarišem Pozdercem, da se bo nad Geričem maščeval. Majcen je pobral na cesti kol ter se je podal s svojim tovarišem proti hlevu, kjer je spal Gerič. Pozderec je Majcenu svetil in ko sta vinjena fanta vstopila v hlev, je Majcen zamahnil s kolom dvakrat proti Geriču, udarca sta zadela nesrečnega Geriča po glavi, tako, da se mu je razbila lobanjska kost. Gerič je za nekaj časa izdihnil. Majcena in Pozderca pa so aretirali in proti njima je bila preteklo sredo razprava, na kateri sta oba obdolženca dejanje skesano priznala, zagovarjala pa sta se, da nista nameravala Geriča ubiti. Senat je obsodil Majcena na 3 leta, Pozderca pa na 8 mesecev strogega zapor.

Otroke je nahujskal. Šegula Franc iz Hlaponcev je nagovoril nekaj otrok, da so metali kamne proti potniškemu avtobusu. Eden od kamnov je razbil šipo na avtobusu, vendar od potnikov ni bil nikdo poškodovan. Šegula je bil zaradi svojega dejanja sojen na 3 mesece strogega zapor.

Nekaj modelov naših prvovrstnih RADIOAPARATOV prodajamo še naprej po prejšnji nižani ceni.

Prepričajte se — brezobvezno.

RADIO NEMEC, M. Sobota

Körting Minerva
Braun Orion
Mende — zastopstvo.

STROKOVNA DELAVNICA.

Strokovno polnjenje auto in radioakumulatorjev.

Domači pregled

Jugoslovanski poslanik v Rimu je v preteklem tednu obiskal italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, s katerim se je razgovarjal o vseh vprašanih, ki se tičejo obeh držav. Italijanski zunanji minister je pri tej priliki odločno zavrnil vse vesti, kakor da bi imela Italija napadalne namene proti balkanskim državam. Minister je zagotovil, da bo Italija tudi v bodoče spoštovala načela, ki so podlaga l. 1937 sklenjenega jadranskega pakta.

Gospodarski svet Balkanske zveze se sestane 1. junija v naši prestolnici.

Občinske volitve so bile prejšnji teden na Hrvaškem. V hrvatskih krajih je po ogromni večini zmagala HSS. V Dalmaciji je nekaj občin padlo v roke levičarjev. Časopisi pišejo, da so se ti izkazali za edine resne nasprotnike HSS. Med Srbi pa je SDS skupaj s HSS dobila večino.

Bolgarski kmetje so se te dni mudili v naši državi. Obiskali so tudi Oplenac, kjer so položili na grob pokojnega kralja Aleksandra lep venec.

Dr. Korošec, kot predsednik glavne združne zveze za Jugoslavijo, je dobil povabilo od nemške kmetijske organizacije, naj se udeleži velike kmetijske razstave na velesejmu v Bratislavi na Nemškem. Dr. Korošec se je odzval povabilu in je s podpredsednikom Glavne združne zveze Dr. Djordjevičem odpotoval v Nemčijo.

O preteklih občinskih volitvah na Hrvaškem je rekel podpredsednik vlade dr. Maček sledeče: „Občinske volitve ne morejo biti merilo za politično moč strank, ker tu odločajo tudi mnoge krajevne in osebne zadeve. Ker pa hočejo nekateri izkoristiti te volitve v svoje politične namene, češ, da so izpadle te volitve proti sporazumu, treba povedati, da sta SDS in HSS dobile 90%no zmago. Vse druge srbske stranke so dobile le 4% občin, a na Hrvatskem je 20% prebivalstva srbskega. To pomeni, da se je proti sporazumu izjavila samo ena petina Srbov.

Nemška gospodarska delegacija se že nekaj časa nahaja v naši prestolnici. Naš trgovinski minister je njej na čast priredil slavnosten banket.

Telefonske pristojbine bodo zvišane s 1. junijem. Novi pravilnik je v ministrstvu že pripravljen.

Uredbo zoper špekulante so dobili tudi v hrvaški banovini. Te vrste ljudskih pijavk bodo pošiljali v internacijo in na prisilno delo.

Sovjetsko - jugoslovanska trgovinska pogodba, ki velja za tri leta je bila te dni objavljen

v „Službenih novinah“. S tem je stopila v veljavo.

Turška trgovinska delegacija je prispela v Beograd v svrhu razpravljanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med obema državama.

Novi 10 dinarski kovanci

Od 31. maja 1940 se bo začel po Narodni banki postopoma spuščati v promet novi nikelnasti denar po 10 din. Novi kovanci po 10 din so izdelani iz čistega niklja in so težki 5 gramov. Na sprednji strani je vtisnjen desni profil Nj. Vel. kralja Petra II. z napisom v cirilici „Kraljevina Jugoslavija“. Na zadnji strani je vtisnjena krona kraljevine Jugoslavije z bukovino in lovorjevo vejico ter vrednost kovanca z letnico 1938.

Stari srebrni denar po 10 din se umakne iz prometa postopno začevši od 31. maja t. l. v roku 3 mesecev, to je do 31. avgusta. Po preteku tega roka preneha biti zakonito plačilno sredstvo. V naknadnem roku 6 mesecev se ga bo lahko zamenjalo z novim denarjem, le še pri blagajnah Narodne banke in državnih finančnih ustanovah.

Najvišje cene za kruh v Sloveniji

Na podstavi uredbe o nadzorstvu cen je ban dr. Marko Natlačen odredil sledeče najvišje cene kruha: a) za 1 kg belega kruha iz pšenične moke št. 0 ali 0gg do 5,40 din. b) za 1 kg polbelega kruha iz moke št. 4 do 5 din. c) za 1 kg črnega kruha iz moke št. 5 in 6 do 4,50 din. — Prekrški te odločbe se bodo kaznovali.

DOMAČE VESTI

— **Poletno poslovanje denarnih zavodov.** Na podlagi naredbe Kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 379—VIII. No 116/52 z dne 26. VII. 1938 poslujejo vsi denarni zavodi v Dravski banovini počenši z dnem 1. junija nepretrgoma od 8—14 ure za stranke (blagajna) pa do 13 ure vključno do 15. septembra.

— **Napredovanje.** V šesto položajno skupino so napredovali gg. Kramberger Joško, Štubelj Miroslav in Justin Marija učitelji v Soboti ter šolski upravitelj v Bakovcih g. Horvat Janko. Čestitamo!

— **Izletniki.** V zadnjem času prihaja vedno več izletnikov iz drugega brega Mure k nam. Zanimanje za naše kraje postaja vedno večje. Temu se imamo

predvsem zahvaliti tuk. Tujsko-prometnemu društvu z g. županom Hartnerjem na čelu, ki vrši že nekaj let intenzivno propagando za naše Prekmurje. Sadovi nesebičnega in plemenitega dela postajajo vidni. Tako je obiskala zadnji praznik Soboti velika skupina Braslovčanov. Trdi in ponosni savinjski kmetje, ki so se pripeljali z udobnim avtobusom so bili prvič pri nas in so zapuščali naše kraje z najboljšimi vtisi.

— **J. U. U. sresko učiteljsko društvo v Murški Soboti** obvešča organizirano učiteljstvo, da odpade napovedano zborovanje v Pečarovcih radi uredbe o prepovedih zborovanj na nedoločen čas. Odbor.

— **Izpit na gimnaziji v M. Soboti v juniju 1940 l.** Privatisti: 1. jun.: sprejemni izpiti in izpiti čez IV. razred, 3. jun.: Izpiti čez I. razred, 4. jun.: II. in III. razred, 5. jun.: V., VI. in VII. razred. Privatni učenci, ki bodo 1. junija delali sprejemni izpit, morajo biti v gimnaziji najpozneje ob pol desetih dopoldne, učenci pa, ki bodo delali izpite čez posamezne razrede, pa morajo biti v šoli vselej že pred osmo uro. Redni učenci: 8. junija: popravni izpiti IV. razreda (ob osmih), 24. in 25. junija: sprejemni izpiti za I. razred. Prošnje za sprejemni izpit naj oddajo učenci od 20. do 23. junija. Priložiti je treba rojstni list in izpričevalo o dovršeni ljudski šoli. Sprejemni izpit kot redni učenci delajo lahko samo oni učenci, ki so rojeni v letih 1927., 1928., 1929. in 1930. Prošnjo opremiti z drž. kolkom za 10 din. Redni in privatni učenci: 10. jun.: nižji tečajni izpit (ob osmih), 12. jun.: višji tečajni izpit (ob osmih).

— **Koncert.** Novoustanovljeno pevsko društvo „Zarja“ bo imelo svoj koncert v soboto, dne 1. junija ob pol 9. uri v Sokolskem domu pod vodstvom sodnika g. Milana Grma. Na sporedu so umetne in narodne pesmi.

— **Šahovska tekma.** Šahovska sekcija Mure je nastopila preteklo nedeljo v revanžni tekmi v Ptuj proti tamkajšnjemu šahovskemu društvu. Tekma je bila zelo napeta, Muraši, ki niso mogli nastopiti kompletno, so imeli precej smole in se je srečanje končalo z neodločenim rezultatom 3:3. Od Murašev so zmagali Čisar Š., dr. Lippai in prof. Liška.

— **Otroške nesreče.** Ivan Horvat, 8 letni posestnikov sin iz Žižkov je lezel čez ograjo in si pri padcu poškodoval levo roko. Zvonka Filipič, elektromonterjeva hči iz Krapja, se je igrala s slamo moreznico in si poškodovala več prstov na levi roki. Cecilija Raduha, mlinarjeva hči iz Odrancev je padla iz voza in si zlomila desno nogo.

— **Veliko število birmancev.** Pri zadnji birmi v Soboti je bilo birmanih 1039 birmancev, kar je na vsak način rekordno število.

— **Platane se sušijo.** Mogočne platane na naši Aleksandrovi cesti je že lani v jeseni napadla neka bolezen, da je pričelo listje veneti in odpadati. Še bolj se to vidi zdaj, ko drevesa nikakor ne morejo ozeleneti in so takorekoč zapisana smrti.

— **Materinska proslava.** Podružnica „Kola jugosl. sester“ priredi v soboto, dne 8. junija ob pol 9. uri zvečer v Sokolskem domu Materinsko proslavo. Na programu je mladinska igra s petjem, razni prizori ter telovadna in orkestralne točke. Sodelujejo učenci ljudske šole, vrteca, dijakinje gimnazije in pomnoženi naraščajski orkester. Čisti dobiček je namenjen za obdaritev revnih otrok. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Kopališče.** Opozarjamo cenj. občinstvo, da bo dne 2. junija 1940 ob 2. uri otvoritev letnega kopališča. Kopališke cene so se v letu 1940 znatno znižale in sicer: Izkaznica za enkratno kopanje za odrasle Din 2.—, za dijake in otroke Din 1.—. Mesečna kopalna izkaznica za odrasle Din 30.—, za dijake Din 20.—, za otroke do 6 let Din 10.—. Sezonska kopalna izkaznica za odrasle Din 100.—, za dijake Din 60.—, za otroke do 6 let Din 25.—. Kabine: Za enkratno kopanje za 5 oseb Din 4.—, za 4 osebe Din 3.—. Kabine za celo sezono za 5 oseb Din 150.—, za 4 osebe Din 130.—. Izkaznica za obisk kopališča ob nedeljah in delavnikih Din 0.50. Uprava kopališča.

— **Praznik Marije Pomočnice v Martinišču v Soboti** je nadvse lepo uspel. Zbralo se je na tisoče vernega ljudstva tako dopoldne za sv. mašo, kakor tudi popoldne za procesijo. Vodstvo Martinišča čuti za dolžnost, da se vsem, ki so pri tem prazniku sodelovali prav iskreno zahvali. Posebno se zahvalimo tistim, ki so pleli vence, hvala za cvetje, hvala žižkovski in soboški godbi, hvala vsem, ki so za procesijo okrasili hiše, številnim belo oblečenim deklicam in soboškem ter kroškemu fantovskemu odseku in dekliškemu krožku prav iskrena hvala za sodelovanje! Ves ta praznik je bil goreča prošnja k Mariji Pomočnici za mir v svetu in posebno pa še v naši dragi domovini.

— **Scapinove zvijače** je vprizoril naraščajski odsek Sokola v M. Soboti v režiji g. prof. Liške. Igra je bila v soboto zvečer deležna prav lepega obiska in gotovo ni bilo nikomur žal, da jo je prišel gledat. Marljivi mladi diletanti so jo naštudirali do podrobnosti in jo podali v živahnem tempu, v katerem so prišle do izraza vse prednosti duhovite Molierove komedije. Vsi igralci so častno rešili svoje naloge in so pokazali od vprizoritve „Desetega brata“ razveseljiv napredek, ki ga bodo brez dvoma stopnjevali še v prihodnji gledališki sezoni.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 30. V. ob 20.30 uri
v petek, dne 31. V. ob 20.30 uri
v soboto, dne 1. VI. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

Velefilm

„HOTEL IMPERIJAL“

Zbor donskih kozakov! Isa Miranda
Rey Milland

V nedeljo, dne 2. VI. 1940

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„HOTEL IMPERIJAL“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek: Najnovejši „Fox-ov“ tednik
Šola.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 2. VI. ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

v ponedeljek, dne 3. VI. ob 20.30 uri
v torek, dne 4. VI. ob 20.30 uri

Veseli film

„Kavalirji čardaša“

Huszar Puffi Gustav Fröhlich
Ladislav Dezsöffy Camilla Horn

Dodatek: Najnovejši „Metro-Journal“

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

— **Nesreče.** Franc Berglez iz Pečarovca se je pri sekanju drv po nesreči vsekali v levo nogo. — Ivan Hozjan, posestnik v Mali Polani je po nesreči padel s kolesa in se poškodoval po celem telesu. Ista nesreča je zadela tudi posestnikovega sina Janeza Horvata iz Moravca. — Ciganka Frančiška Horvat iz Černelaveca je stopila na žebelj in si hudo poškodovala desno nogo. — Jožef Stanek, posestnik iz Hrašanskega vrha si je pri padcu poškodoval levo roko. Helena Bokan iz Soboti si je pri delu zlomila palec leve roke. — Marija Gaber iz Nuskove si je pri nesrečnem padcu zlomila desno nogo. — Jožefu Ivančiču iz Veržaja je brat po neprevidnosti odsekal prst na roki. — Franc Ferčak, gostilničar v Mali Polani, si je pri padcu zlomil ključnico. — Ivan Grof, 69 letni obč. revež iz Puconec si je pri padcu zelo poškodoval glavo. — Posestnica Marija Mesarič iz Beltincev se je hudo poparila z vrelo vodo. — Ludvik Grof, posestnik v Puconcih si je pri padcu na spolzki stezi zlomil desno nogo.

— **Iz uprave gasilske čete.** Uprava gasilske čete je sklenila pomnožiti svoje članstvo in prevesti vse rezervne člane v aktivne. Razdelila je M. Soboti na bloke in dodelila vsakemu bloku nadzornika, ki ima dolžnost skrbeti, da bodo dvorišča in podstrešja urejena po predpisih pasivne obrambe pred napadi iz zraka, da bodo določeni in izvežbani hišni gasilci in da se bo ljudstvo v slučaju napada iz zraka pravilno ravnilo t. j. da odhiti v zaklonišča ali pa v poedine prostore poslopij. Za izvedbo teh nalog potrebuje gasilska četa mnogo članstva, zato prosi Sobočance, posebno starejše, naj vstopijo v gasilsko četo. Sprejmejo se tudi ženske in če bo mogoče, se bo formiral ženski odsek.

— **Krajevna protituberkulozna liga** v Murski Soboti se tem potom najtopleje zahvaljuje občinstvu Murske Soboti, ki je pokazalo pri nabiralni akciji za jetične toliko razumevanja in srčne dobrote, saj se je nabralo okrog 1.800.— din. Zahvaljuje se gospe Berger Elizabeti in Ravbar Štefaniji, ki sta nabirale prispevke, za ves trud in nesebično požrtvovalnost.

— **Markiševci.** Dne 2. junija t. l. bodo pri nas okrožne gasilske vaje, katerih se bo udeležilo 7 gasilskih čet. Vežbalo se bo tudi pasivno obrambo pred napadi iz zraka, za katero je veliko zanimanje. Vaje se začne ob 14. uri. Po končanih vajah bo veselica v krčmi g. Kumina.

Privatna dvorazredna trgovska šola (s pravico javnosti) v Murski Soboti, ki jo je lani ustanovil tamonjšnji Trgovski gremij, bo dobila letos jeseni že drugi letnik. Ob koncu šol. leta se opozarjajo starši in skrbniki absolventov meščanskih šol in nižjih razredov gimnazije, da za to šolo ni omejeno število učencev, ki se smejo sprejeti v I. ali II. letnik in da tudi ne obstoji za njo omejen šolski okoliš, nje absolventi pa imajo iste pravice, kakor absolventi državnih trgovskih šol. Ker imajo državne trgovske šole omejene šolske okoliše in za sprejem določeno število učencev ter so na trgovski šoli v Murski Soboti ugodni sprejemni pogoji, zato se priporoča, naj se vsakdo, ki ima interes na sprejemu v trgovsko šolo, a ne more imeti mnogo upanja, da bi bil sprejet v kako državno trgovsko šolo, obrne po informacije na trg. šolo v Murski Soboti, katera jih daje radevolje in bo v najkrajšem času prijavljenim interesantom začela razpošiljati prospekte z vsemi potrebnimi obvestili.

SPORT

SLAVIJA Varaždin: MURA

Nogometna sekcija SK Mure se ni ustrašila velikih izdatkov, da preskrbi svojim prijateljem tekmo, na kateri bodo uživali vse fineze nogometa.

Za tekmo dne 2. junija 1940 popoldne ob 4 uri se ji je posrečilo pridobiti za nasprotnika renomirano **kompletno ligino moštvo SK Slavije iz Varaždina.**

Kjub velikim izdatkom ostane vstopnina normalna. **Naprošamo vse prijatelje sporta, da v čim večjem številu posetijo to tekmo in s tem spodbujajo SK Muro, da priredi čim več takih tekem.**

Tekma se začne popoldne ob 4. uri in jo bo vodil mariborski sodnik.

Punčec v Soboti

Lanskoletni prvak Evrope Punčec Franjo se mudi trenutno pri svojih starših v Čakovcu. Tenis sekcija SK Mure je izrabila to priliko in je povabila najboljšega jugoslovanskega sportnika, da nastopi na njeni propagandni prireditvi v Soboti. Če ne bo posebnih zaprek, se bo Punčec povabilu odzval in takrat se bo sobočanom nudil pravi športni užitek. Čas prireditve bo pravočasno objavljen.

Plavalni tečaj

Plavalna sekcija Mure bo priredila v najkrajšem času plavalni tečaj pod strokovnim nadzorstvom. Tečajniki bodo imeli znaten popust. Sekcija bo

v slučaju večjega števila prijavitelcev povabila dobrega trenerja od SK Ilirije iz Ljubljane. Čas in pričetek tečaja bo objavljen na oglasni deski SK Mure. Ker se bodo tečaji začeli takoj po otvoritvi kopališča, poziva SK Mura vse prijatelje te lepe sportne panoge, da se prijavijo nemudoma pri Cvetko Štefanu, cand. iur. v M. Soboti.

Lahkoatletski miting

Lahkoatletska sekcija SK Mure priredi v nedeljo, dne 2. junija ob pol 10 uri na stadionu propagandni lahkoatletski miting. Razpisane so sledeče discipline: 100 m za jun. in sen., skok v višino in daljino za jun. in sen., met krogle in diska za jun. in sen., 1000 m za jun. ter balkanska in 4x100 m štafeta za seniorje. Prireditelji obeta biti zelo zanimiva in napeta, zato ne zamudite prilike ter si oglejte borbo naših lahkoatletov.

Mura: Drava 11:1 (5:0)

V prijateljski nogometni tekmi odigrani v nedeljo, dne 26. maja t. l. so domači visoko in zaslužno premagali goste iz Ptuj. Mura je nastopila z nekaterimi rezervnimi igralci, katere je hotela preizkusiti. Mura je bila v vsakem oziru za razred boljši partner, pri Dravi se je izkazal s svojo dobro igro njen vratar. Tekma je bila fair, pohvalo zasluži kljub visokemu porazu igralci Drave, ker so igrali do zadnjega zelo požrtvovalno.

Goli so padli v sledečem redu: v 12 in 15 min. po Kerčmarju, v 25 min. po Žibriku, v 26 min. po Kerčmarju in v 28 min. po Bosini. V drugem polčasu: v 11 min. po Žibriku, v 17 in 25 min. po Bosini, v 27 in 32 min. po Šonaji in v 43 min. po Kukanji. Gostje so dosegli svoj častni gol v 19 min. II. polčasa.

Dobro je sodil g. Grošelj iz Maribora.

GASILSTVO

Gasilska organizacija je zelo pomembna ustanova. Njeno delovanje se v glavnem razteza na gašenje požarov in dajanje pomoči ponesrečencem. To svojo nalogo bo uspešno izvrševala le tedaj, če bo imela dovolj potrebne orodja in če bo imela svoje člane dobro izvežbane. V izrednih časih, kakršni so sedaj pa se članstvo gas. čet krči ker je mnogo gasilcev pozvanih na vojaške vaje, zato je priporočljivo, naj vstopijo v gas. čete starejši ljudje, ki ne bi bili pozvani v vojaško službo. V gasilske čete naj vstopijo tudi ženske, da bodo opravljale samarjansko službo in po potrebi tudi delo na požariščih.

Gasilske vaje. Gasilske čete iz območja občine Puconci so priredile dne 23. in 26. maja t. l. vsaka v svoji vasi vaje pasivne obrambe pred napadi iz zraka. Predhodno so poveljniki čet vaščanom obrazložili kako naj se obnašajo in sodelujejo na teh vajah. Predvsem so posestnikom priporočali, naj si uredijo dvorišča in podstrešja kakor predpisi velevaljo zlasti pa, da si preskrbijo dovolj suhega peska s katerim jim bo omogočeno gašenje zašigalnih bomb. Porazdelili so vasi na bloke ter določili za vsak blok nadzornika z naročilom, da vodi reševalno delo in gašenje ognja v slučaju, da bi tam padla zašigalna bomba. Vaje so se v vseh vaseh dobro obnesle. Ljudje so z zanimanjem sledili vajam in se pokoravali danim

navodilam. Ob danem znaku napada iz zraka, se je ljudstvo skrilo v splotja. Osebe pa, ki so bile ob času nevarnosti na poljih ali travnikih, so se pa vlegle na zemljo. Pri kontroli se je ugotovilo, da imajo hišni posestniki na dvoriščih in podstrešjih dovolj peska, vode in drugega orodja na razpolago. Današnji čas nam narokuje to večkratno vežbanje, zato je priporočljivo, da bi tudi ostale gas. čete v drugih občinah posnemale čete iz območja občine Puconci, ki so kot prve začele te pomembne vaje.

Naznanilo I

C. občinstvu vljudno sporočam, da sem se preselil z

brivskim salonom

z dne 1. junijem na Aleksandrovo cesto poleg občinske vage v hišo g. Klepca. C. goste vljudno prosim za nadaljnjo naklonjenost.

DONKO KONRAD brivec,
3 M. Soboti.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTO

Uredba o varčevanju z živili.

Službeni list od 18. maja t. l. je objavil uredbo o varčevanju z živili.

Po tej uredbi se določajo **torki in petki** v vsej državi za brezmesne dneve. Ob torkih in petkih je prepovedana vsakršna prodaja presnega telečjega, govejega in svinjskega mesa. Restavracije, javne kuhinje in drugi gostinski obrati ne smejo oddajati ob torkih in petkih jedila s telečjim, govejim in svinjskim mesom.

Prodaja zaklanih prašičkov (odojk) in njih mesa kakor tudi poraba takega mesa v restavracijah, javnih kuhinjah in drugih gostinskih obratih je v vsej državi dovoljena samo ob četrtek in nedeljah.

V vsej državi je prepovedano klanje telč, junic in juncev pod 1 letom starosti. Prav tako je prepovedano klanje brejih živali katerekoli vrste.

Izdane se bodo tudi določbe o mletju pšenične moke in omejitvi vrst pšenične moke in kruha iz take moke, ki se sme dajati v promet. Kazni so stroge. Zapor do 30 dni in denarne globe do din 50.000. Uredba je stopila v veljavo 16. maja t. l.

Pravilnik o prijavljanju žitaric

„Službene novine“ z dne 14. maja so objavile pravilnik o izvrševanju uredbe o prijavljanju žitaric z dne 29. XI. 1939.

Po tem pravilniku morajo redno voditi v čl. 1. cit. uredbe predpisane knjige za žitarice (če njih promet v posameznih krajih ne presega 2000 kg mesečnega prometa):

1. trgovine z žitaricami (pšenico, ržjo, ječmenom, ovsem, koruzo) in pšenično moko,

2. menjalnice pšenične moke,

3. trgovski mlini,

4. mlini na vodo in

5. zadrage, ki nabavljajo za svoje člane žitarice ali pšenično moko.

Tej dolžnosti so zavezane tako glavni obrat ko tudi vsaka podružnica.

Javna in zasebna skladišča niso dolžna voditi knjig, pač pa morajo prijaviti vse količine, ki so jih prejeli v hranjenje.

Knjiga za žitarice se mora voditi tako, da vsebuje vse podatke o celotnem prometu žitaric in pšenične moke. Zapirati se mora vsak dan dovoz in odvoz blaga ter vse terminske prodaje in nakupi, posebej za vsak zaključek in z navedbo kupca oz. prodajalca, cene kraja in roke izvršitve in vsaka izvršitev terminske kupčije. Stanje zalog se mora vedno skladati z efektivnimi zalogami dotične osebe. Morejo se pa vpisati tudi drugi podatki.

Vpisati se morajo vse količine, ki jih proizvede in uporabi bodisi za prehrano ali krmo, bodisi za prodajo.

Količine, ki so bile izročene v hranjenje, morajo biti v mesečnis izkazih posebej izkazane.

Knjiga za žitarice more biti razdeljena tudi na več knjig po vrstah žitaric. Knjiga mora biti vezana in potrjena.

Knjiga za žitarice se zaključuje zadnji dan vsakega meseca. Mesečne prijave o zalogah se morajo vlagati do 10. dne vsakega meseca, in sicer občni uplavljeni oblasti I. stopnje.

Najkasneje v 14 dneh po uveljavljenju tega pravilnika (to je do 18. maja) morajo vsi uvesti te knjige.

Gospodarstvo

Enotne in maksimalne cene mesa v vsej banovini

Odločba

Na podstavi čl. 5., odst. 1., uredbe o kontroli cen z dne 5. februarja 1940 odločam

1. te-le najvišje cene mesa

a) za 1 kg govedine prvovrstne kakovosti, ki se kot takšna označi z žigom pri mesnem ogledu, do 14 din sprednji in do 16 din zadnji del z do 25% priklado kosti, pljučne pečenke brez kosti do 22 din, pljuč in jezika do 16 din, ledvic do 14 din, jeter do 12 din, možganov, srca in vampov do 10 din ter loja do 7 din;

b) za 1 kg govedine drugovrstne kakovosti do 12 din sprednji in do 14 din zadnji del z do 25% priklado kosti, pljučne pečenke brez kosti do 20 din, ostalega mesa pa po cenah, kakor so določene pod točko a);

c) za 1 kg teletine do 14 din sprednji in do 16 din zadnji del z do 30% priklado kosti, teletine brez kosti do 23 din, jeter do 22 din in ostalega drobovja do 15 din;

č) za 1 kg svinjine do 16 din sprednji in do 18 din zadnji del, slanine in sala do 20 din, masti do 22 din, ledvic, srca in možganov do 18 din, jeter do 14 din in pljuč 10 din.

2. V točki 1. označene cene veljajo za področja mestnih občin Ljubljana, Celje, Maribor in Ptuj ter naslednjih občin: Št. Vid nad Ljubljano, Polje, Ježica, Dobrova, Vrhnika, Škofja Loka, Stara Loka, Kranj, Trzin, Radovljica, Lesce, Koroška Bela, Jesenice, Dovje-Mojstrana, Kranjska gora, Bled, Bohinjska Bistrica, Brezje, Kamnik, Domžale, Litija, Zagorje ob Savi, Laško, Trbovlje, Hrastnik, Žalec, Teharje, Slovenj Gradec, Šoštanj, Slovenske Konjice, Vitanje, Šmarje pri Jelšah, Kamnica, Studenci, Radvanje, Pobrežje, Košaki, Slovenjka Bistrica, Sv. Lenart v Slov. gorici, Novo mesto in Kočevje.

3. V ostalih krajih banovine se morajo računati za 1 din pri 1 kg nižje cene od onih, ki so navedene v točki 1.

V Ljubljani se smejo računati za 1 din višje cene od onih, ki so navedene pod točko 1. č.).

4. Prekrški te odločbe se kaznujejo po čl. 8. uredbe o kontroli cen.

5. Z dnem objave te odločbe izgube veljavo vse splošne in posebne odobritve cen mesa in masti.